

Adam Brincken

Światło koloru

witraże, projekty i realizacje

17.05 – 21.06.2022

Krypta u Pijarów

Druga część wystawy:

Światło koloru

do 30.06.2022

Opactwo oo. Benedyktynów w Tyńcu

Fot. Jacek Maria Stokłosa

Małgorzata Reinhard-Chlanda

Przestrzenie sakralne Adama Brinckena

Sztuka tworzenia witraży zdaje się być dla Adama Brinckena wyzwaniem priorytetowym, w którym artysta z pasją rozwija swoje poszukiwania malarskie. Śmiałe w wyrazie i pełne w rozmachu witraże Brinckena wyróżniają oryginalny i mocno zindywidualizowany język abstrakcyjnego obrazowania, sporadycznie stosowany we współczesnym polskim witrażownictwie. Kompozycje te, integralnie związane z architekturą nowych kościołów, w przemyślany i harmonijny sposób nadają sens teologiczny i estetyczny ich wnętrzom, współgrają z elementami wyposażenia, kreują niepowtarzalną atmosferę sacrum. Dodatkowo, artysta wprowadza je w szerszy kontekst swoich działań przestrzennych – łącząc warstwę obrazowania z malarstwem ściennym i polichromią ożywiającą formy rzeźbiarskie autorstwa Macieja Zychowicza. W tej nieomal iluzjonistycznej grze malarskiej z przestrzenią, stymulowaną oddziaływaniem światła i koloru, zacierają się granice gatunków, struktur, materii, co znacznie wzmacnia efekt wyrazowy całości. Powstaje dzieło zintegrowane, któremu ton nadają w znaczny sposób dynamiczne kompozycje witrażowe. Tak zespolone cykle prac, zrealizowane kolejno w kościołach: Jarosławia, Wejherowa i Kobiernic, tworzą w harmonii z architekturą swoiste „misterium” wnętrza – wręcz podporządkowując sobie architekturę.

Nastroj wywołany silnymi napięciami ekspresyjnych form, kolorów, rytmów, kierunków intensyfikuje dodatkowo „żywe”, zmienne światło przenikające przez barwne powierzchnie szyb. Ten „dramat form” ma swoją głęboką wykładnię w samym duchowym wymiarze wnętrza, nasyconym treściami symbolicznymi. W miejsce naturalistycznego języka przedstawień stosowanego w większości kościelnych witraży, artysta proponuje bardziej oryginalne rozwiązanie. Sfera malarska, którą operuje z dużym wyczuciem i świadomością znaczeń, wymyka się jednoznacznej interpretacji a otwarta zostaje na wyrażanie treści absolutnych, uniwersalnych, niosących zagadkę Tajemnicy.

Abstrakcyjna struktura całości, dopełniana formami realistycznymi, staje się manifestacją prawdy o duchowej naturze malarstwa, symbolice i autonomii sztuki. Z tych asocjacji powstają niepokojące, zmienne w nastrojach przestrzenie sakralne emanujące chrześcijańską metafizyką światła. (...)

(...) Wąskie pasma szkieł w tonacji gorących kolorów – od czerwieni przez oranż po żółcie – zderzają się z gamą chłodnych niebieskości rozjaśnionych aż po świetlistość bieli. Miętko obrysowane, zagęszczone formy tworzą zwarty rytm konturów, niezależny od regularnych podziałów konstrukcji okien, ale dobrze z nią harmonizujący. Swobodne operowanie przez Brinckena barwnymi układami przeszkleń, na podobieństwo śmiałych pociągnięć pędzla, czyni witraże te niezwykle malarskimi. Powstaje żywa, rozedrgana sieć kształtów, kolorów, rytmów. Artysta z dużym wyczuciem i świadomością efektu światła stopniuje gradację napięć form i koloru ogniskując autonomiczne kulminacje malarskości, które nadają specyficzny wyraz niektórym fragmentom przestrzeni. (...)

Fragment instalacji wideo-fonicznej

Fot. Jacek Maria Stokłosa

